

22.02.2018 г. / 17:35:36

Родолюбие

25.02 по еретическия, †12 февруари по църковния календар - Св. Мелетий, архиепископ Антиохийски. Св. Алексей чудотворец, митрополит Московски. Св. преподобна Мария и нейния баща, преподобния Евгений. Св. Антоний, патриарх Константинополски

**Житие на светия наш
отец Мелетий,
архиепископ
Антиохийски**

Свети Мелетий отначало бил епископ Севастийски в Армения, но после бил поставен на архиепископския престол в Антиохия. Антиохийският архиепископ Евдоксий, последовател на арианското заблуждение, прельстен от богатството на Константинополския престол, пожелал да премине там, тъй като заемащият преди това архипастирското място - злочестивият еретик Македоний, бил низвергнат. При царуването на Констанций, сина на Константин Велики, Константинополската църква изобилствала със съкровища и

била много по-богата от другите църкви. Затова Евдоксий пренебрегнал Антиохийския престол и започнал да се домогва до Константинополския. Като научили за козните на своя архиепископ, жителите на Антиохия се обидили много и го прогонили, негодувайки, че презира църквата си. Той се отправил в Константинопол и там получил престола, а антиохийците свикали събор, за да решат кого да изберат на мястото му. По-голямата част от присъстващите на събора били ариани, които тогава имали голяма сила. Православните били малко и освен това били презирани и наричани евстатиани, по името на свети Евстатий, архиепископ на Антиохия, който претърпял изгнание заради православната вяра. На устата на всички участници било името на свети Мелетий, всички желаели той да бъде техен архиепископ, но особено много това искали арианите, защото го смятали за свой единомишленик и се надявали, че ще склони към мъдруването им евстатианите и ще научи цяла Антиохия на арианското заблуждение. И така, съборът единодушно го избрал на архиепископската катедра. Решението било потвърдено от подписите на всички участници и дадено за съхранение на присъстващия там свети Евсевий, епископ Самосатски, който бил православен. После те изпратили молбата си заедно с царската грамота до свети Мелетий и с големи почести, в присъствието на много хора, го довели в Антиохия. Пристигането на този свят мъж в града епископ Теодорит описва така:

“Когато призованият от царя велик Мелетий се приближавал към Антиохия, насреща му излезли всички църковнослужители и граждани. Тук имало и иудеи, и невярващи, и всички желаели само едно - да видят славния Мелетий.”

Свети Мелетий бил възведен на архиепископския престол в Антиохия, защото бил достоен, премъдър и изпълнен със

святост мъж. За това свидетелства и неговият съвременник свети Епифаний. Като го обсипва с похвали, той пише:

“Този мъж е на голяма почит при нас, навсякъде се ползва с добра слава, в живота си е постоянен, честен, нравите му са достохвални, народът го обича заради непорочния му живот и всички много му се дивят.”

А колко го обичали хората, се вижда от това, че при посрещането му всеки се стараел да го покани в дома си, желаейки посещението на светеца да му донесе благословение.

Когато встъпил на Антиохийския престол, свети Мелетий започнал ревностно да поучава на добродетелен живот и благи нрави и да приготвя в сърцата на паството си път към истинското правоверие, защото смятал, че с по-голям успех може да посее семената на православието в душите на хората, ако отначало изправи злите им нрави и изтръгне тръните и плевелите от сърдечната им нива. По това време той поставил за дякон и Василий Велики, който дошъл от Иерусалим в Антиохия. Тогава прочутият свети Иоан Златоуст бил още невръстно момче. Той приел кръщение от архиепископа, бил сред хората, които го посрещали, а докато Василий пребивавал в Антиохия, преминавал книжно обучение. Впоследствие в своето похвално слово за свети Мелетий той описал тридесетдневното му отлъчване от Църквата, на което светият бил подложен от еретиците. Това станало така. Целият народ искал точно да знае към какво изповедание се придържа новият архиепископ и когато го попитали за това, той се обърнал в църквата към народа с проповед на словото Божие, в което прославял православната вяра, утвърдена на Първия вселенски събор в Никея. Той изповядал също, че Син Божий е единосъщен, съестествен и равен с Бога-Отец, че Той не е създаден и е Творец на цялата твар. Така светият високо и

ясно учел народа, а архидяконът на Антиохийската църква, споделящ нечестивото учение на Арий, се приближил и с дръзка ръка затворил устата на своя архиепископ, за да не може да изповядва истинската вяра и да поучава на православие. И макар да не можел да говори, свети Мелетий протегнал ръка към народа и с пръстите си още по-ясно, отколкото със слова, изповядал Света Троица. Отначало той показал три пръста, изобразявайки по този начин трите Лица на Божеството, а като свил два от тях, изобразил едното Божество в три Лица. Като видял това, архидяконът пуснал устата на светеца и сграбчил ръката му, така ясно изобразяваща Троица. Освободеният светец започнал с уста да изповядва и прославя Едната Троица, увещавал народа крепко и неотстъпно да се придържа към изповеданието, утвърдено на Никейския събор: всеки - казал той, - който отхвърля догматите на Никейския събор, стои далече от истината. И така продължавало дълго време: архидяконът или заграждал устата на светителя и не му давал да говори, или сграбчвал ръката му, като му пречел с пръсти да изобрази Троицата, а светителят въпреки това ясно проповядвал на народа православната вяра. Тогава православните, наричани от еретиците "евстатяни", се възрадвали с голяма радост, защото видели толкова благочестив архиерей на апостолския престол, и с ликуващи възклицания подкрепяли истинското изповедание на своя пастир. А арианите силно се огорчили, прогонили Божия архиерей от църквата и започнали да го хулят навсякъде, като твърдели, че той е еретик и последовател на учението на Савелий. Те внушили на цар Констанций да осъди свети Мелетий и да го изпрати на заточение в родната му Армения. Една нощ светителят бил изведен от Антиохия и отпратен към Армения, а на негово място бил избран някой си Евзой, последовател на Арий, който при избирането на Мелетий бил още дякон.

Като гледал как Антиохийската църква силно се вълнува от еретиците, прогонили невинния си епископ, свети Евсевий, епископ Самосатски, много съжалявал за това. Той напуснал Антиохия, без да съобщи на никого, и се отправил в своя град. Когато научили за заминаването му, арианите си спомнили, че при него е грамотата за архиепископството на свети Мелетий, съставена и подписана от целия събор. Те се страхували свети Евсевий да не ги изобличи някога на събор, че сами единодушно са избрали архиепископ, а после сами са го прогонили. Затова измолили от царя, който по това време бил в Антиохия, да вземе грамотата.

Царят веднага пратил един конник, за да настигне колкото се може по-скоро епископа. Когато пратеникът го настигнал и му предал царската заповед, светият епископ отговорил:

- Не мога да дам грамотата сега - ще я дам само тогава, когато всички, които са ми я поверили, се съберат отново заедно.

Пратеникът се завърнал, без да постигне нищо. Тогава царят силно се разгневил, написал послание и го изпратил до свети Евсевий. В него се казвало, че ако не предаде грамотата, ще бъде наказан с отсичане на дясната ръка. Царят написал това само за да сплаши светителя, но забранил на пратеника си да приложи наказанието. Когато царският пратеник отново пристигнал при светия епископ и му връчил заплашителното послание, Евсевий го прочел, протегнал и двете си ръце и казал:

- Можете да отсечете и двете ми ръце, но няма да ви дам грамотата, защото тя явно изобличава злобата и беззаконието на арианите.

Пратеникът се завърнал отново без успех. Като чул отговора на светеца, царят много се удивил на неустрашимото му

мъжество и твърдо постоянство и впоследствие пред мнозина се отзовавал за него с големи похвали.

След свалянето на свети Мелетий от архиепископския престол, православните се отделили от арианите. Те започнали да се събират в една църква, която се намирала извън градските стени, на мястото, наричано Палея, където презвитер Павлин служел за тях по чина на православната църква. След няколко години цар Констанций починал, а неговото място заел Юлиан Отстъпник. В началото на царуването си той показвал лицемерно благочестие, освободил всички епископи, които били в изгнание, и им заповядал да се завърнат на престолите си. Тогава по силата на царската заповед и свети Мелетий се завърнал от заточението си в Антиохия. Той намерил, че църквата на православните се е разделила на две: едни очаквали неговото завръщане на архиепископския престол, а други избрали за епископ презвитер Павлин. Привържениците на презвитера се наричали павлиниани, а другите - мелетиани. Разделението произтичало и от това, че павлинианите не приемали в общение онези последователи на Арий, които се завърнали в православието чрез учението на свети Мелетий. Те правели това поради две причини: първо, защото тези хора получили кръщение от арианите; и второ, защото самият свети Мелетий бил избран на престола от ариани, които на събора били повече от православните. И двете групи еднакво се придържали към православните догмати, но описаните обстоятелства станали повод за разделението им. След завръщането си светият започнал ревностно да се грижи отново да съедини Христовото стадо. Кротък и смирен по сърце, той не отричал епископството на Павлин, признавал го и ръководел новото стадо - онези, които се обърнали към православието от арианството и не били приемани в общение от павлинианите. Когато беззаконният Юлиан се утвърдил на

престола, явно се отрекъл от Христа и започнал да се покланя на идолите, свети Мелетий отново бил прогонен от Антиохия. По цялата огромна империя започнало гонение против християните, което било особено силно в Антиохия. След време беззаконният цар тръгнал с войската си на поход против Персия и пристигнал в Антиохия. Тук той принасял много жертви на идола на Аполон в предградието Дафна, където били положени и мощите на свети мъченик Вавила с тримата младенци. Веднъж царят попитал своя лъжлив бог Аполон, който някога давал отговори на хората, дали ще победи персите. Идолът нищо не му отговорил, защото, откакто там били пренесени мощите на свети Вавила, бесът побягнал и престанал да дава отговори. Царят бил опечален, че идолът вече не прави предсказания. Като научил от местните жители, че причина за мълчанието на идола са мощите на свети Вавила, той заповядал на галилейците - така наричал християните - да ги махнат оттам. Но когато те били взети, върху храма на Аполон паднал огън от небесата и изгорил капището заедно с идола. Това много огорчило и поразило нечестивите жреци и те решили да отмъстят на християните. Те започнали да говорят пред царя, че водени от ненавистта си, галилейците през нощта са подпалили храма на Аполон. Царят се преизпълнил от ярост против християните и заповядал да бъдат преследвани и гонени. Свети архиепископ Мелетий бил прогонен от града, а други християни сами избягали и се криели в тайни убежища. Тогава били подложени на мъчение и двамата свети антиохийски презвитери - Евгений и Макарий, и свети Артемий. Когато богоненавистният цар Юлиан загинал с ужасна смърт, на царския престол седнал благочестивият и христорлюбив Иовиан. Свети Мелетий отново станал пастир и учител на православна вяра в Антиохия, а царят много го почитал и обичал. Затова и арианите започнали да се страхуват от светеца. Някои от техните епископи започнали дори

лицемерно да покровителстват православно изповедание, като желаели по този начин да угодят на царя и на Антиохийския архиепископ.

По това време свети Мелетий и Евсевий Самосатски свикали в Антиохия поместен събор. На него арианите изповядали единосьщиятост на Сина с Отца и признали вярата, утвърдена на Първия вселенски събор в Никея. Но тяхното изповедание било неискрено и лъжливо, защото, когато скоро след това умрял цар Иовиан и на престола се възкачил Валент, еретиците ясно показали, че не са отстъпили от своето зловерие. Те обърнали в заблуждението си дори и царя чрез жена му Домникия. Тогава отново започнали гонения против православната църква, отново пастирите били пращани на заточение. Нечестивият цар дълго пребивавал в Антиохия, утвърждавайки и насаждайки арианската ерес. Подстрекаван от арианите, той прогонил и светейшия архиепископ Мелетий, който останал в изгнание до смъртта на Валент.

След него престола заел благочестивият цар Грациан. Със заповед на царя православните архиереи отново били върнати от заточение и заели престолите си. Светият за трети път се завърнал на престола си, но разногласието между верните заради двамата Антиохийски архиереи продължило. Едните все още смятали за архиерей Павлин, а другите - свети Мелетий. И двете страни странели от общение. Светият приложил цялото си усърдие, за да ги помири. Тогава и благочестивият и христоролюбив цар Грациан издал повеление за цялата област, по силата на което всички църкви трябвало да бъдат отнети от арианите и върнати на православните. С тази заповед в Антиохия пристигнал царският пратеник княз Сапор и пред него свети Мелетий се обърнал към епископ Павлин с такива думи:

- Тъй като и на мен Господ е поверил грижата за това стадо,

а ти взе част от него под свое ръководство, нека, брате мой, да го обединим, да прекратим всеки спор за първенство и заедно да водим словесните овци и да се грижим за тях, защото те не се различават по нищо в изповеданието на вярата. Ако пък архипастирският престол е причината за разпра между нас, аз ще се постарая да намеря изход. Нека направим така - ще сложа на престола божественото Евангелие и двамата ще седнем от двете му страни. Ако аз пръв завърша жизненото си поприще, ти ще ръководиш паството, а ако ти пръв предадеш душата си в ръцете на Бога, аз според силите си ще поема управлението му.

Така предложил свети Мелетий, който се отличавал с необикновена кротост, но Павлин не се съгласил. Княз Сапор съобщил за това на царя и след като получил от него отговор, отнел съборния храм и другите църкви от арианите и ги предал на свети Мелетий, а Павлин продължил да води верните, които някога взел от него. По такъв начин светият архиепископ приел престола, на който бил единогласно избран със съборно постановление. Той ревностно и мъдро управлявал паството си в мир и тишина до самата си блажена кончина. Арианите вече не можели да се величаят и да причиняват утеснение на Христовата църква и на нейните добри пастири, не можели да преследват свети Мелетий, който като слънце озарявал Църквата и прогонвал мрака на ересите. Следвайки поученията му, много антиохийци преуспявали в добродетелите и православната вяра и подобно на него станали съвършени светилници на Църквата. Такъв бил Флавиан, който заел престола след светия, Акакий, впоследствие епископ Берийски, Диодор Тарсийски, Елпидий, иконом на Мелетий, после заел епископската катедра в Лаодикия, известният на всички свети Йоан, наречен по-късно Златоуст, ръкоположен за дякон от светия, и неговият приятел от детинство Василий (не Велики). Те и много други

впоследствие украсявали и просвещавали Христовата Църква, всеки от своето място, като истински светилници на благочестието. По това време в Сирия, близо до Антиохия, започнал подвига си и свети Симеон, който впоследствие се изкачил на стълб. Отначало той се приковал с желязна верига за една висока скала, както разказва житието му. Като научил за това, блаженият Мелетий отишъл при него, видял го в окови и му казал:

- Човек може да владее себе си и без окови, не с желязна верига, а с воля и разум да се привърже към едно място.

Преподобният Симеон приел съвета му, свалил оковите и се свързал със свободната си воля, за да бъде доброволен окованик на Иисуса Христа.

Малко преди кончината на свети Мелетий на престола седнал благочестивият Теодосий, който преди това бил прочут военачалник при цар Грациан, почитан заради храбростта си, защото често със слава побеждавал варварските пълчища. Още преди встъпването си на царския престол той веднъж видял насън Антиохийския архиепископ свети Мелетий. Той никога не го бил виждал наяве, а само чувал за него. В съня си Теодосий видял, че светителят слага на раменете му царската порфира, а на главата му - царския венец. Като се събудил, разказал за видението си на един от домашните си, изумявайки се какво ли би могло да означава това. Скоро видението му се сбъднало. Цар Грациан се убедил, че сам не може да управлява огромната империя, която от всички страни били заплашена от варварите, и избрал за свой съуправител воеводата Теодосий като добродетелен, храбър и православен мъж. Той му поверил цялата източна половина на империята, която отначало управлявал Валент, а за себе си оставил западната част. Теодосий поел управлението на изтока и победил настъпващите в Тракия готи. После

пристигнал в Константинопол и пожелал да види свети Мелетий, който в сънното му видение го увенчал с царския венец. По това време по волята на светите велики отци, православните архиереи, и по заповедта на благочестивите царе Грациан и Теодосий, в Цариград бил свикан Вторият вселенски събор. Епископи от цялата вселена били повикани на него с царски послания. Тогава в столицата пристигнал и светейшият Антиохийски архиепископ Мелетий. Цар Теодосий заповядал на болярите и домашните си да не му посочват светеца, защото искал сам да познае видения насън и окончателно да се убеди, че именно той, а не някой друг архиерей го увенчал с царския венец. Когато епископите влизали в царските палати, царят веднага видял и познал свети Мелетий. Той оставил всички, приближил се и паднал в нозете на светителя, започнал да целува ръцете, очите, устата и челото му и го посрещнал като любящ син, който отдавна очаква да види баща си. Царят му оказвал голямо почитение и разказал пред всички как светият му се явил във видение и го облякъл с царската порфира и венец. На този събор свети Мелетий удивил всички с чудно знамение. Когато арианите неправославно мъдрували за Света Троица и със злочестивото си учение развъртавали благочестивата вяра, този божествен мъж станал и показал на хората, които търсели поучението му, три пръста в знак на трите Лица на Света Троица, после свил единия, а с другите два, събрани в едно, благословил хората. В това време го озарил огън, подобно на мълния, и светителят високо възкликнал:

- Разбираме три Ипостаси и говорим за едно Същество.

Така удивил всички, посрамил еретиците, а православните укрепил във вярата. Той утвърдил също и свети Григорий Богослов на патриаршеския Константинополски престол. Скоро след това, когато съборът още не бил започнал, свети Мелетий се разболял и мирно предал душата си на Господа.

Това причинило на царя, архиереите и всички православни голяма скръб. Тялото на славния архипастир било пренесено в Антиохия и положено с почести близо до мощите на свещеномъченик Вавила, за защита на града, за слава на нашия Бог Христос, прославян с Отца и Светия Дух во веки. Амин.

Тропарь святителя Мелетия, архиепископа Антиохийского
глас 4

Правило веры и образ кротости,/ воздержания учителя/ яви
тя стаду твоему,/ яже вещей истина,/ сего ради стяжал еси
смирением высокая,/ нищетою богатая. Отче Мелетие,/ моли
Христа Бога/ спастися душам нашим.

Кондак святителя Мелетия, архиепископа Антиохийского
глас 6

Духовнаго твоего дерзновения убоявся,/ отступник бегае
Македонии,/ молитвенное же служение совершающе, твои
раби,/ любовь притекаем,/ Ангелом собеседниче, Мелетие,/
огненный мечу Христа Бога нашего,/ вся безбожнныя закалаяй:/
воспеваем тя, светильника, просветившаго вся.

Житие на свети Алексей чудотворец, митрополит Московски митрополит Московски и на цяла Русия

Свети Алексей произхождал от боярски род. Родителите му Теодор и Мария били бояри от Черниговското княжество. Той се родил в Москва, при Московския княз Даниил Александрович, чийто син и наследник Иоан Данилович, тогава още юноша, станал негов възприемник в светото Кръщение. На младенеца било дадено името Елевтерий. Момчето пораснало и го дали да се обучава на книги. Веднъж, когато бил на дванадесет години, той излязъл в полето, за да сложи мрежи за лов на птици. По едно време заспал и чул глас:

- Защо се трудиш напразно, Алексей? Аз ще те направя ловец на човеци.

Като се събудил от сън, юношата не видял никого около себе си и много се чудел на станалото. Оттогава започнал да размишлява какво означава този глас. От ранни години възлюбил Бога, той оставил родителите си, отказал се от женитба и желаейки да работи на Единия Владика Христос, приел монашество в Богоявленския манастир в Москва. При

пострижението му дали името, което чул в сънното си видение - Алексей. Тогава игумен на манастира бил Стефан, братът на великия чудотворец Сергей Радонежки. Той сам постригал Алексей, който тогава бил на двадесет години.

Оттогава до четиридесетата си година свети Алексей неуморно се трудел, постел, молел се всяка нощ и се упражнявал в други монашески подвизи, така че мнозина се удивлявали на неговата ревност. Всички го почитали и уважавали заради богоугодния му живот и дори самият велик Московски княз Симеон Иоанович и митрополит Теогност много го обичали. Заради многото си добродетели той бил поставен за епископ на град Владимир.

Когато се преставил митрополит Теогност, княз Иоан Иоанович, който поел управлението след брат си, със съборно постановление избрал за митрополит свети Алексей и го изпратил за посвещение в Цариград при светейшия патриарх Филотей, който поставил свети Алексей за митрополит Киевски и на цяла Русия. След завръщането си от Цариград той поел управлението на цялата Руска църква и започнал да се подвизава още по-усърдно. Така станал светилник за всички, давайки пример със слово, дело и живот, вяра и чистота, дух и любов.

Славата на светителя се разпространила не само между вярващите християни, но дори и сред мохамеданите. Съпругата на татарския хан Джанибек - Тайдула, вече три години не виждала. Като научил, че Бог върши много чудеса по молитвите на свети Алексей, Джанибек се обърнал към великия Московски княз Дмитрий Иоанович с молба да му изпрати този Божий човек, за да се помоли на Бога за царицата и да я изцели. При това допълнил:

- Ако царицата получи изцеление по молитвите му, ти ще живееш в мир с мене, а ако не го изпратиш, с огън и меч ще

разоря земята ти.

Свети Алексей много скърбял, защото смятал, че това дело не е по силите му, но по молба на великия княз Димитрий отишъл при хана. Преди да тръгне, заедно с духовенството отслужил молебен в съборния храм в чест на Успение на Пресвета Богородица. По време на молитвеното пение свещта при гроба на светия чудотворец Петър се запалила от само себе си и всички видели това чудо. По него митрополитът разбрал, че Господ благоволява да му извести, че пътешествието ще бъде благополучно. Той взел част от восъка на тази свещ и направил друга, по-малка, а после заедно с клира си започнал да се стяга за път, твърдо уповавайки на Божията милост.

Още преди блаженият да пристигне в столицата на монголите, царицата насън видяла Божия светител в архиерейски одежди, съпроводен от иереи. Щом се събудила, тя веднага заповядала да приготвят за тях скъпоценни дрехи по подобие на тези, които видяла в съня си. Когато свети Алексей наближил татарската столица, Джанибек излязъл да го посрещне с големи почести и го въвел в палатите си. Светителят започнал молебен и заповядал да запалят малката свещ, която носел със себе си. След дълга молитва той наръсил със светена вода царицата и тя веднага прогледнала. Ханът, велможите и всички присъстващи се изумили от това дивно чудо и възнесли хвала на Бога. Джанибек почел Алексей и спътниците му, наградил ги щедро и с мир ги отпратил обратно.

След известно време светителят бил принуден отново да се отправи в Ордата. Хан Джанибек починал, а на престола му седнал неговият жесток и кръвожаден син Бердибек. Той убил всичките си дванадесет братя и искал да тръгне на война против Руската земя. По молба на великия княз Иоан свети

Алексий се отправил в Ордата и със своята кротка, разумна беседа укротил яростта на жестокия хан. Той изпросил от страшния владетел мир за християните и се завърнал в Москва, защото свети Петър, Киевският митрополит, пренесъл тук престола на Киевската митрополия поради честите войни и нападенията на варварските народи.

Когато починал великият княз Иоан, върху светителя легнала грижата за непълнолетния Московски княз Димитрий Иоанович. Суздальският княз Димитрий Константинович поискал от Ордата великокняжеската власт и я получил. Светителят бил принуден да го благослови да поеме властта, но решително отказал да изпълни молбата му да живее във Владимир, защото искал да остане настойник на княз Димитрий Иоанович. Междувременно в Ордата започнали смутове, а през 1362 година се появили двама съперници на хана. Младият Димитрий изпросил от единия званието Велик княз на Русия и принудил Димитрий Константинович да се оттегли. Светителят Алексий с радост благословил своя питомец като Велик княз с чудотворната Владимирска икона на Божията Майка.

Свети Алексий се занимавал със създаването на монашески обители. На брега на река Яуза той построил храм в името на Неръкотворния Образ на нашия Господ Исус Христос, устроил при него манастир и въвел общежителен устав. Ръководството на новата обител той поверил на Андроник, ученика на светия чудотворец Сергей. Освен тази обител светителят построил и други църкви и манастири в Москва и в други руски градове. В Москва той построил каменната църква в името на свети Архистратиг Михаил, в чест на славното му чудо в Колоса, и устроил манастир, който и до днес се нарича Чудов. Тук светителят заповядал да погребат тялото му.

Като предузнал отхождането си, той отслужил Божествена

служба и се причастил със Светите Тайни. Митрополитът пожелал на всички да пребивават в мир, въздал им последно целуване и спокойно предал душата си на Господа на 12 февруари 1378 г. Великият Божий служител заемал светителския престол 24 години, а живял 85 години. Тялото му било погребано с подобаващи почести в създадения от него храм в името на Архистратиг Михаил в допълнителния олтар, посветен на Благовещение.

След много години неговите свети и целебни мощи били намерени напълно нетленни. Дори ризите на починалия светител били съвсем неповредени, сякаш току-що били облечени. По-късно светите мощи били пренесени в църквата, построена в името на този Божий угодник.

От тях като от непресъхващ извор се подават много изцеления и светите му молитви помагат на всички, които с вяра се притичат към ковчега му, по неизреченото милосърдие на нашия Господ Иисус Христос, на Когото слава во веки. Амин.

Тропарь святителя Московского Алексия

глас 8

Яко апостолом сопрестольна,/ и врача предобра, и
служителя благоприятна,/ к раце твоей честней притекающе,
святителю Алексие, богомудре чудотворче,/ сошедшееся,
любовию в память твою светло празднуем,/ в песнях и пениих
радуящиеся и Христа славяще,/ таковую благодать тебе
даровавшего исцелений// и граду твоему великое утверждение.

Ин тропарь Алексия, митрополита Московского и всея
России

глас 8

Яко светоносная возсия днесь память твоя, славне,/ верных озаряющи души и телеса,/ и исцеления струй Богоприятными ти молитвами источаеши,/ отче святителю Алексие,/ темже тя молим, яко архиереом сопредостольна и чудодейственника изрядна,/ иже Христову Престолу предстояй,/ о нас не оскудевай моляся спастися душам нашим.

Кондак святителя Московского Алексия

глас 8

Божественнаго и пречестнаго святителя Христова,/ новаго чудотворца Алексия,/ верно вси поюще, людие, любовию да ублажим, яко пастыря великаго,/ служителя же и учителя премудра земли Российстей. Днесь, в память его притекше, радостно возопием песнь богоносному:/ яко имея дерзновение к Богу, многообразных нас избави обстояний, да зовем ти:// радуйся, утверждение граду нашему.

Житие на преподобната Мария, подвизавала се в мъжки образ с името Марин, и на нейния баща, преподобния Евгений

Във Витиния живеел един благочестив човек на име Евгений. Жена му също била богобоязлива и имала страх Божий в сърцето си. Те имали една дъщеря - Мария. Когато майката умряла, Евгений възпитал дъщеря си в Господните заповеди. Тя пораснала и баща казал:

- Възлюбена дъще, завещавам ти цялото си имущество, а аз ще ида в манастир да спасявам душата си.

Тя възразила:

- Татко, ти сам искаш да се спасиш, нима не те е грижа за моето спасение? Ти знаеш, че Господ е казал в Евангелието: “добрият пастир полага душата си за овците”, защото който спасява душата на някого, сякаш я съзижда.

Като чул тия думи, Евгений много се зарадвал, че дъщеря му е така благочестива. А младата Мария, докато говорела с баща си, плачела.

- Любезна дъще - казал Евгений, - не зная какво да правя. Та ти си жена, а аз отивам в мъжки манастир. Как можеш да останеш заедно с мене? Дяволът може да вкара в грях някого чрез теб.

Девицата казала:

- Татко, няма да вляза в мъжки манастир в образа на жена. Ще острижа косите си, ще облека мъжки дрехи, заедно с теб ще ида в манастира и никой няма да научи, че съм жена.

Блаженият се зарадвал още повече, раздал на бедните, сираците и вдовиците цялото си имущество, остригал дъщеря си, дал мъжки дрехи и я нарекъл Марин, вместо Мария.

- Дъще - казал той, - ти трябва да пазиш себе си и да скриваш пола си. Знаеш, че жени не влизат в манастира, сред мъжете ще бъдеш като сред огън, затова пази девството си. И ако ние изпълним обещанието си, ще се сподобим да бъдем наследници на Царството Небесно.

После се помолили на Бога и Евгений с дъщеря си, облечена в мъжки дрехи, постъпил в манастир. Двамата започнали да се подвизават сред останалите монаси. Дъщеря му от ден на ден все повече преуспявала в добродетелния живот. Тя се отличавала с послушание и смирение и винаги се стремяла към още по-големи подвизи. Изминали няколко години. Монасите я смятали за евнух, защото нямала мустаци и брада

и гласът ? бил тънък. Други пък мислели, че гласът на Марин е такъв заради големите му подвизи и пост, защото вкусвал съвсем малко храна, и то през ден.

След известно време преподобният Евгений се преставил в Бога в монашески чин, така че дъщеря му Мария останала сираче. Оттогава тя започнала да се подвизава още повече, умъртвявайки тялото си с много трудове и въздържание. С Божията благодат преуспяла толкова в добродетелите, че получила власт над духовете на злобата. При светата често довеждали страдащи от нечисти духове, тя възлагала ръце върху тях и с молитвата си прогонвала бесовете, а хората напълно оздравявали.

В манастира имало 40 братя, преукрасени с всякакви добродетели и духовна мъдрост. Всеки месец четирима от тях били изпращани да работят в градините за нуждите на обителта, защото тя притежавала села, които били доста отдалечени от нея. По средата на пътя между манастира и градините му се намирала гостилница, където братята спирали за отдых. Стопанинът се отнасял с любов към монасите, дал им отделно помещение и се грижел за тях. Врагът на човешкия род не изтърпял добродетелния живот на младата девица в мъжки образ, нейната любов към Бога, усърдието в трудовете, монашеските подвизи и неуморното търпение и въстанал против нея. Той поискал да попречи на подвига и да я опозори. С хитрото си коварство направил следното. Веднъж игуменът на манастира повикал монаха Марин и му казал:

- Брате Марине, познавам добродетелния ти живот, зная, че се подвизаваш в послушание, затова не отказвай да идеш на манастирските работи. На някои монаси им е неприятно, че постоянно стоиш тук и никога не работиш в градината за нуждите на нашата обител. Иди там, чедо, и ще получиш въздаяние от преблагия Бог, защото и Той не се е погнушил да

послужи на учениците Си.

Марин паднал по очи пред игумена и казал:

- Благослови ме, честни отче: ще ида там, където заповядаш.

Заедно с други трима монаси той отишъл в манастирските градини. По пътя те отседнали в споменатата гостилница. Стопанинът имал дъщеря, вече пълнолетна. Един воин, който отседнал в гостилницата, я съблазнил и тя заченала. Той я подучил да каже на родителите си, че за падението е виновен Марин. Когато родителите започнали да я разпитват кой я е прельстил, тя посочила него. Баща много се огорчил. Той отишъл в манастира и с гняв започнал да вика:

- Къде е този лукав и престорен християнин, който нарича себе си монах?

Дошъл манастирският ключар и попитал:

- Добре си дошъл, но защо си така печален и защо се гневиш? Успокой се, моля те.

Гостилничарят отвърнал:

- Проклет да е часът, когато станах близък с вашия манастир. Горко ми! Какво нещастие ми се случи! Не зная какво да сторя.

Като чул за това, игуменът поканил човека при себе си и започнал да го разпитва какво се е случило, защо е толкова огорчен и какво желае.

- Какво желая ли? - възкликнал гостилничарят. - Бих желал никога вече да не видя монах и да не говоря с него.

Игуменът запитал защо говори така, а той отвърнал:

- Имах една-единствена дъщеря. Мислех, че ще ми носи

радост на старини, а ето какво направи с нея Марин, когото вие почитате за добър и благоденствен християнин! Той обезчести дъщеря ми и тя зачена.

Игуменът се изумил и казал:

- Какво да правя: Марин не е в манастира, защото още не се е върнал от работа. Когато се върне, ще го изгоня веднага.

Скоро Марин и другите трима монаси се завърнали в обителта. Игуменът веднага го повикал и му казал:

- Такова ли е твоето житие, брате, такъв ли е твоят подвиг: ти си съблазнил дъщерята на гостилничаря и сега тя е непразна. Баща беше тук и ни хулеше заради тебе.

А Марин паднал в нозете му и казал:

- Отче, прости на мене, грешника, прости ми заради Бога, защото съгреших като човек.

Игуменът много се разгневил и с безчестие го прогонил от манастира.

Невинният Марин останал да седи пред портите на обителта, търпеливо понасяйки студ и зной. Идващите в манастира го питали:

- Отче, защо седиш тук и търпиш тези лишения?

- Съгреших - отвърщал им той - и затова съм прогонен.

Междувременно дъщерята на гостилничаря родила момче. Баща взел детето, отишъл в манастира и като видял пред портите Марин, оставил му го и си отишъл. Монахът го взел и с ридание казал:

- Уви за мене, окаения и отхвърления. Наистина аз, скверният, приемам възмездие заради делата си, но защо

трябва да страда и да умре при мене това бедно дете?

Той помолил пастирите да му дават мляко и с него хранел детето като истински баща. Освен това понасял непрестанно зной и мраз, насмешки и оскъдица във всичко, дори грижата за детето му създавала много трудове и притеснения. Често детето цапало дрехите му, но преподобният понасял всичко безропотно три години, благодарейки на Бога. Тогава братята започнали да го съжбяляват, събрали се, отишли при игумена и казали:

- Честни отче, Марин се покая достатъчно. Ние те молим да го приемеш в манастира, защото се разкая и пред всички разказа за падението си.

Но игуменът не искал да послуша молбата им и да приеме отново брата. Монасите продължавали да го молят и казали:

- Ако не приемеш брат Марин, ние всички ще оставим манастира. Та как можем да молим Господа да прости нашите съгрешения, когато сами не ги прощаваме на брата, който вече три години страда без покрив над главата си пред портите на нашата обител.

Тогава игуменът им отвърнал:

- Наистина, заради греха, който стори, Марин е недостоен да влезе тук, но заради вашата любов и молбата ви ще го приема.

Той го повикал и пред всички братя му казал:

- Заради своя грях си недостоен да заемаш предишното място сред братята. Но заради любовта, с която те се застъпиха за тебе, ти давам последното място в манастира и ще бъдеш последен между монасите.

Марин със сълзи отговорил:

- Честнейши отче, за мен е много и това, че ми позволяваш да вляза в обителта, където мога да послужа на всички братя.

Игуменът го приел и му заповядал да изпълнява най-трудните и последни манастирски работи. Светият се трудел с голямо старание, със сърдечно съкрушение и с пълно смирение. Заедно с него било и момчето, което постоянно го следвало, наричало го свой баща и искало храна от него. Преподобният се грижел за възпитанието на детето. Когато пораснало, по молитвите на мнимия си баща то започнало да преуспява в смирението и молитвата. Всички обичали юношата заради добродетелта му и той приел монашески сан. Но това станало вече след кончината на свети Марин, която настъпила така.

Христос виждал вярата и търпението на Своята невеста, която се потрудила за Неговото име в мъжки образ и понесла толкова големи беди и злострадания. Господ пожелал да я утеши в скърбите и да даде успокоение след многото трудове, като я всели в райските обители. По Божия промисъл тя се преставила в килията си и никой не разбрал за това. Като видял, че Марин вече три дни не идва в църквата и на манастирските работи, игуменът попитал братята:

- Вече три дни не виждам Марин. Той винаги идва пръв за началото на богослужението, а сега го няма. Идете в килията му и вижте да не е болен.

Братята отишли и видели, че той е предал душата си на Господа, а до него седял плачещият му син. Те съобщили на игумена, че Марин се е преставил, а той се удивил и казал:

- Душата му остави тялото, какъв ли отговор ще даде той пред Господа за своите съгрешения?

След това заповядал да приготвят според обичая тялото за

погребение. Тогава монасите видели, че братът бил жена, ужасили се и в един глас завикали:

- Господи, помилуй!

Игуменът чул възгласите им и учуден попитал:

- Какво има?

А те му отвърнали:

- Нашият брат Марин по естество е жена.

Игуменът се приближил към преподобната, видял тази дивна и неочаквана истина, паднал на земята и докосвайки нозете на светицата, призовал:

- Прости ми, Господи Иисусе Христе, че в неведението си съгреших и толкова много наскърбих Твоята чиста и света невеста.

И отново, прегръщайки нозете на светата, викал:

- Ще умра тук, при честните ти нозе, или ще зова, докато не получа прошка за съгрешенията си, с които те оскърбих.

Той дълго плакал и ридаел. Изведнъж от небето се чул глас:

- Ако знаеше какво правиш, нямаше да има прошка за тебе, но ти съгреши в неведение, затова ти се прощават греховете.

Тогава игуменът се изправил и заръчал да предадат на гостилничаря да дойде веднага в манастира, защото има нещо да му каже. Когато човекът дошъл, той му съобщил:

- Брат Марин почина.

Гостилничарят отвърнал:

- Бог да му прости греха!

Но игуменът го прекъснал:

- Покай се, брате, защото ти съгреши пред Господа, прелъсти ме с думите си и аз съгреших заради теб. Марин е жена!

Гостилничарят се изумил и дълго мълчал като онемял. Игуменът го взел за ръка, завел го при тялото и му казал, че напразно е обвинявал Марин за греха на дъщеря си. Като видял дивното чудо, човекът започнал да плаче и да се разкайва за озлоблението, което имал към светата. А игуменът и всички братя с надгробни песнопения положили чистото девствено тяло на непорочната Христова невеста в едно честно място в манастира. Тук дошла и дъщерята на гостилничаря, която била измъчвана от нечист дух. Тя разказала истината пред всички. Когато я завели на гроба на светата, нечистият дух веднага излязъл и тя напълно оздравяла. Всички, които видели това чудо, прославили премилостивия Бог и Неговата света угодница Мария, която до смъртта си пазела тайната си и претърпяла много заради Царството Небесно .

Нека и ние, братя, да подражаваме на нейното мъченичество, твърдост и търпение. Тогава в бъдещия живот и ние ще се сподобим с благодатта на нашия великия Бог и Спасител Иисус Христос, на Когото слава и власт заедно с Отца и Светия Дух сега и винаги и во веки веков. Амин.

В памет на свети Антоний, патриарх Константинополски

Родното място на свети Антоний била Азия, но целият му живот от детинството до смъртта преминал в столицата на Гръцката империя Константинопол. Там преподобният бил отгледан, прекарал детските и юношеските си години, получил образование и станал епископ. За високото служение

на светия в епископски сан имало много предзнаменования. Още като дете той внимателно наблюдавал как се извършва проскомидията, как трябва да се държи кадилницата, как протича Божествената Литургия. Така Божията благодат още от дете го подготвяла за извършването на богослужението. Когато достигнал пълнолетие, свети Антоний приел монашество в една от константинополските обители и доблестно поел пътя на монашеския живот. Строгостта на неговите подвизи скоро привлякла вниманието към него и против желанието си той бил ръкоположен отначало за презвитер, а после по нареждане на патриарха бил поставен и за игумен. По това време и бащата на преподобния встъпил в монашески чин. Носейки новите трудове на игуменството, свети Антоний неизменно продължавал обичайните си подвизи и пребивавал в постоянно бодърстване, пост и непрестанни молитви. Намирал време и да раздава милостиня на бедните. Когато големият подвижник преминавал своя труден монашески живот, вършейки делата на милостта, веднъж някой му донесъл торба злато, подал му я и казал:

- Вземи това и го раздай на бедните.

При тези думи пред преподобния се явила само ръката, която държала златото, а самият подател останал невидим. Оттогава той започнал щедро да раздава милостиня на всички нуждаещи се.

Дошло време, когато патриаршеският престол останал свободен, и преподобният Антоний според единодушното решение на епископския събор и императора бил поставен на Константинополската патриаршеска катедра. Тогава той вече бил на преклонна възраст, но въпреки малкото си старчески сили, укрепяван със силата на Светия Дух, посетил всички църкви на патриаршията си, преодолявайки, доколкото е възможно, временните си недъзи със силата на молитвата.

Преподобният виждал притесненото положение на клириците поради недостига на материални средства и ги извеждал от затруднение с щедри парични дарения. Пред църквите винаги го посрещали хиляди бедни, а той давал милостиня на всеки и за много неща бил слуга на другите. Като извършил много чудеса, преподобният Антоний достигнал дълбоки старини и преминал при Господа.

ЧЕТИ-МИНУТИТЕ НА СВ. ДИМИТРИЙ РОСТОВСКИ

† **ВИЖТЕ ОЩЕ**

Отстъплението от вярата наречено "нов стил"

ЗА СЪКРАЩАВАНЕТО НА ЛИТУРГИИТЕ, ТАЙНСТВОТА И ТРЕБИТЕ В НОВОСТИЛНАТА ЦЪРКВА

ЗА ПРЕМАХВАНЕТО НА ОГЛАШЕНИЕТО

ЗАЩО БОГ НИ ИЗОСТАВИ

ЗА КОРЕНА НА ЗЛОТО, ЗА НАЧАЛОТО НА ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА РОДНАТА НИ „ЦЪРКВА“, ЗА БЪЛГАРСКАТА СХИЗМА

Театърът на антихриста

ИСТИНАТА ЗА НАШИЯ НАРОД

Християнството на българите и техните владетели

ИДЕЯТА "ПРАВОСЛАВНИ БУДИТЕЛИ"

Православна ли е демокрацията

Народе, народе...

Защо се премахва вероучението

За старостилния икуменизъм

КОЙ СТОИ ЗАД ОТСТЪПЛЕНИЕТО

ДИСЕКЦИЯ НА ЧОВЕКООМРАЗАТА

**ПАСТИРСКО ОКРЪЖНО ПОСЛАНИЕ ПРОТИВ
МАСОНСТВОТО**

Против юдомасонството

Изповедание на вярата

КЪДЕ СЕ Е СЪХРАНИЛО ПРАВОСЛАВИЕТО